

Päätös vesihuoltolain (119/2001) 11 §:n mukaisesta vapautushakemuksesta

YMPLTK 17.06.2026 § 84
572/11.03.03/2025

Päätös vesihuoltolain (119/2001, 681/2014) 11 §:n mukaisesta vapautushakemuksesta, jossa haetaan vapautusta Aurinkovuoren Vesi Oy:n vesijohtoon ja jätevesiverkostoon liittämismuutoksesta.

Hakija ja kiinteistön omistaja

████████████████████
████████████████████
████████████████████

Kiinteistö ja sen sijainti

Vapautushakemus liittämismuutoksesta koskee kiinteistöä Kesämaja (16-402-8-84) osoitteessa ██████████, 17200 Vääksy. Kiinteistön koko on 1150 m². Kiinteistö sijaitsee vesihuoltolaitoksen vahvistetulla toiminta-alueella ja taajama-alueella sekä Aurinkovuoren vedenhankintaa varten tärkeällä pohjavesialueella (0401601) ja Päijänteen vesistön ranta-alueella. Alueella on voimassa Honkaniemi II asemakaava. Kiinteistö sijaitsee loma-asuntoalueella.

Kiinteistön käyttötarkoitus ja varustelutaso

Kiinteistöllä on vuonna 1953 rakennettu 33 m² vapaa-ajan asuinrakennus, 1973 rakennettu 12 m² saunarakennus ja 1990 rakennettu 7 m² talousrakennus. Kiinteistö on käytössä kesäaikaan toukokuusta lokakuulle, jolloin kiinteistöä käytetään pidempiä aikoja kerrallaan. Rakennukset ovat talviaikaan kylmillään.

Kiinteistöllä on käytössä vesihuoltolaitoksen vesipostista saatava kesävesi, josta johdetaan vettä letkulla tynnyrisaunarakennukselle saaviin ja lämmitettäväksi padassa. Kuumennettua vettä käytetään myös astioiden puhdistamisessa rannassa olevalla astianpesupaikalla. Astianpesupaikalta vedet johtuvat maaperään lehtikasan kautta. Lehtikasa vieään aika-ajoin kompostoitumaan muualle kiinteistöllä. Tynnyrisaunasta harmaat jätevedet johtuvat putkea pitkin rakennuksen alle ja siitä betonikourua pitkin syvyydeltään metrin ja leveydeltään puolen metrin kokoiseen kivipesään imeytymään. Kiinteistön omistaja kertoo peittäneensä kourun ja kivipesän laudoilla vahinkojen välttämiseksi. Karttaohjelmassa mitattuna pesuvesien imeytyskohdan etäisyys vesistöä on noin 3–4 metriä. Vastineessaan kiinteistön omistaja on korjannut etäisyyden olevan 5 metriä. Vapaa-ajan rakennuksessa ei ole vesikalusteita eikä vedenkäyttöä. Kiinteistöllä on kuivakäymälä, josta jätteet kaivetaan marjapensaiden viereen maahan.

Hakemuksen perustelut

- Vähäisen käytön vuoksi jätevesiä ei muodostu oikeastaan ollenkaan
- Kantovesi
- Kuivakäymälä

Asian käsittely

Hakemus on tullut 10.11.2025 vireille. 1.4.2026 käydyssä puhelussa kiinteistön omistaja on tarkentanut, että kiinteistölle halutaan hakea myös vapautusta vesijohtoverkostoon liittämistä, vaikka kyseinen kohta on merkitsemättä vapautushakemuslomakkeessa. Vapautushakemuksesta on pyydetty ja saatu lausunnot Päijät-Hämeen ympäristöterveydestä ja Aurinkovuoren Vesi Oy:ltä. Lisäksi Asikkalan kunnan ympäristönsuojelutarkastaja on käynyt kiinteistöllä tarkastuskäynnillä 30.3.2026 ja kirjannut käynnistä muistion. Hakijalle on varattu mahdollisuus antaa vastine lausunnoista viimeistään 24.5.2026. Hakija on jättänyt vastineen 21.5.2026.

Annetut lausunnot

Asikkalan kunnan ympäristönsuojelutarkastaja on kirjannut tarkastuskäynnistä seuraavaa:

Asikkalan kunnan ympäristönsuojelumääräysten mukaan pohjavesialueilla on puhdistettujen ja puhdistamattomien talousjätevesien maahan imeyttäminen kielletty. Muita kuin WC-vesiä sisältävät vähäiset jätevedet voidaan kuitenkin imeyttää puhdistettuina myös pohjavesialueella, mikäli siitä ei aiheudu pohjaveden pilaantumista tai sen vaaraa. Määrältään vähäiset pesuvedet voidaan imeyttää 10–20 m rantaviivasta, mutta vähäisetkään pesuvedet eivät saa joutua suoraan vesistöön. Vesimäärän katsotaan olevan vähäinen niillä kiinteistöillä, joilla on kantovesi tai ns. kesävesi, mutta ei kiinteitä vesikalusteita. Saunan pesuvesien imeytyskohta on hyvin lähellä vesistöä. Maanpinta viettää vesistöä kohti saunan ja vesistön välissä. Merkkejä pintavalunnasta ei tarkastushetkellä rannassa näkynyt.

Päijät-Hämeen ympäristöterveys on lausunut 21.4.2026 hakemuksesta seuraavaa (lyhennelmä):

Lähtökohtaisesti vapaa-ajan asutus tulisi liittää vesijohto- ja viemäriverkkoon vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella. Vähäisessä käytössä olevalle vapaa-ajan kiinteistölle tulee kunnan vesi, ns. kesävesi, vesijohtoverkostosta. Kun vesi tuodaan verkoston piiristä, ei vapautuksen myöntämiselle velvollisuudesta liittyä vesijohtoverkkoon ole terveydensuojelun kannalta estettä.

Terveydensuojelullista estettä myöntää vapautus velvollisuudesta liittyä viemäriverkkoon ei ole, mikäli kiinteistön jätevesien käsittely täyttää ympäristönsuojelulainsäädännön ja Asikkalan kunnan ympäristönsuojelumääräysten vaatimukset, kun huomioidaan kiinteistön sijainti pohjavesi- ja ranta-alueella. Jätevesien käsittelyllä ei saa olla haitallista vaikutusta pohjaveden tai naapurikiinteistöillä mahdollisesti sijaitsevien talousvesikaivojen veden laadulle eikä ranta-alueen virkistyskäytölle. Kiinteistön välittömässä läheisyydessä ei sijaitse terveydensuojelun valvonnassa olevaa yleistä uimarantaa, jonka veden laatuun kiinteistön jätevesien käsittelyllä voisi olla vaikutusta. Pesuvesien imeytyskohta ja astianpesupaikan vesien imeytyspaikka ovat kuitenkin terveydensuojeluviranomaisen näkemyksen mukaan liian lähellä rantaviivaa.

Terveysturvajeluviranomainen ei ota kantaa liittymisestä aiheutuviin kustannuksiin tai muihin hakemuksessa esitettyihin vapautusperusteisiin.

Mikäli vapautus liittymisvelvollisuudesta myönnetään, vapautusperusteet tulee arvioida uudelleen, mikäli kiinteistön omistussuhteissa tai veden käytössä tapahtuu muutoksia.

Tämä lausunto perustuu hakemusasiakirjoissa ja ympäristönsuojeluviranomaisen tarkastusmuistiossa annettuihin tietoihin.

Aurinkovuoren Vesi Oy on lausunut 29.4.2026 hakemuksesta seuraavaa (lyhennelmä):

Kiinteistöllä on vapaa-ajan käytössä oleva asuinrakennus, joka on säännöllisessä käytössä toukokuusta lokakuuhun pidempiä aikoja kerrallaan. Kiinteistöllä on käytössä vesihuoltolaitoksen kesävesiliittymä, josta vesi johdetaan letkua pitkin saunaan sekä ulkona sijaitsevalle tiskauspisteelle. Tiskauspisteellä harmaat jätevedet imeytetään lehtikasaan lähelle rantaa. Rannan tuntumassa sijaitsevan saunan harmaat jätevedet imeytetään kivipesän kautta maahan hyvin lähelle rantaviivaa. Mustia jätevesiä ei muodostu, sillä käytössä on kuivakäymälä. Vesilaitos katsoo, että harmaat jätevedet tulisi johtaa jätevesiviemäriin rannan välittömään läheisyyteen imeyttämisen sijaan.

Vesihuoltolain (119/2001, 10 §) mukaan vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella oleva kiinteistö on liitettävä laitoksen talousvesi- ja jätevesiviemäriverkostoon. Tämä edellyttää kaikkien kiinteistöjen liittämistä vesihuoltolaitoksen runkolinjoihin. Tällä varmistetaan vesihuollon toimintavarmuus alueella sekä se, että jätevedet käsitellään asianmukaisesti vesihuoltoa vaarantamatta.

Hakijan vastine

Vapaa-ajan asunto on rakennettu 1950-luvulla ja ollut nykyisen omistajan käytössä vuodesta 1969 asti. Saunan sijoittamiselle rantaan on haettu 1970-luvun alussa lupa. Tarkastusmuistiossa etäisyydeksi saunan pesuvesien kivipesästä vesistöön on merkitty 3–4 metriä, mutta todellinen etäisyys vesistöön on viisi metriä. Saunassa käytetään vesipostilta pintaletkuilla johdettua vettä, joka lämmitetään padassa. Vedenkäyttö on vähäistä. Rannassa on kolme isoa puuta, jotka ovat lähellä kivipesää ja imevät kaiken saunasta muodostuvan pesuveden. Saunaa ei käytetä sateella, koska sauna lämmitetään ulkoapäin. Vesi ei ole koskaan tullut kivipesästä yli. Myöskään vesistön vesi ei ole koskaan noussut kivipesälle asti. Kiinteistö on rinteessä ja rantaan on erittäin hankala päästä kaivinkoneella, joten vesihuoltoverkostoon liittymisestä tulisi vähäiseen veden ja kiinteistön käyttöön nähden kohtuuttomia kustannuksia. Lisähuomiona tuodaan esiin, että tarkastusmuistion kartassa kuivakäymälä ja vesiposti on merkittyinä väärään kohtaan.

Astioiden puhdistuspöytä voidaan siirtää vapaa-ajan asunnon seinustalle ja imeyttää pesuvedet maaperään.

Toivotaan, että vapautus kiinteistölle myönnetään.

Päätösehdotuksen perustelut

Tässä päätöksessä sovelletaan 1.9.2014 voimaan tullutta lakia (22.8.2014/681), joka on ollut voimassa oleva laki asian tullessa vireille. Vesihuoltolain (119/2001) 10 §:n (22.8.2014/681) mukaan vesihuoltolaitoksen vahvistetulla toiminta-alueella ja tilastollisella taajama-alueella sijaitsevalla kiinteistöllä on lähtökohtaisesti velvollisuus liittyä vesi- ja viemäriverkostoon. Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi hakemuksesta myöntää toistaiseksi voimassa olevan tai määräaikaisen vapautuksen kiinteistön liittämivelvollisuudesta (11 § (22.8.2014/681)). Vapautus voidaan myöntää vain, jos liittäminen verkostoon muodostuisi kiinteistön omistajalle kohtuuttomaksi, kun otetaan huomioon kiinteistön vesihuoltolaitteiston rakentamisesta aiheutuneet kustannukset, liittamisestä aiheutuvat kustannukset, vesihuoltolaitoksen palveluiden vähäinen tarve tai muu vastaava erityinen syy. Vapauttaminen ei saa vaarantaa vesihuollon taloudellista ja asianmukaista hoitamista vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella. Lisäksi edellytyksenä vapauttamiselle on, että kiinteistöllä on käytettävissä riittävästi vaatimukset täyttävää talousvettä ja kiinteistön jätevesien johtaminen ja käsittely voidaan järjestää ympäristönsuojelulaissa (527/2014) säädettyjen vaatimusten mukaisesti.

Jotta vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella sijaitseva kiinteistö voidaan vapauttaa velvollisuudesta liittyä vesihuoltolaitoksen vesijohtoon ja jätevesiviemäriin, on kaikkien vesihuoltolain 11 §:n (22.8.2014/681) 2 momentissa määriteltyjen edellytysten ja lisäedellytysten täytyttävä.

Kohtuuttomuuden edellytys täyttyy kiinteistöillä, joiden vesihuoltopalveluiden tarve on vähäinen. Tällaisia ovat tyypillisesti kantovesikiinteistöt ja ne, joiden varustelutaso vastaa kantovesikiinteistöä. Vapaa-ajan kiinteistöä käytetään kesäaikaan ja kiinteistöllä on käytössä vesihuoltolaitoksen vesipostista saatava kesävesi. Kiinteistön varustelutasoon kuuluvat kuivakäymälä sekä kantovedellinen tynnyrisauna ja ulkona oleva tiskauspiste. Vapaa-ajan rakennuksessa ei ole vesikalusteita eikä vedenkäyttöä. Kiinteistön vesihuoltolaitoksen palveluiden tarve voidaan nähdä vesihuoltolaissa tarkoitetulla tavalla vähäiseksi ja siten kohtuuttomuuden edellytys toteutuu näiltä osin.

Aurinkovuoren Vesi Oy toteaa lausunnossaan, että kiinteistöllä ei muodostu käymälävesiä, mutta harmaat jätevedet tulisi johtaa jätevesiviemäriin rannan välittömään läheisyyteen imeyttämisen sijaan. Aurinkovuoren Vesi Oy ei ole lausunnossaan kuitenkaan esittänyt sellaista seikkaa, jonka perusteella kyseisen kiinteistön vapautuksen myöntämisen voisi katsoa vaarantavan vesihuollon taloudellista ja asianmukaista hoitamista vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella, joten voidaan nähdä, että vesihuoltolain mukainen edellytys siitä, että vapauttaminen ei saa vaarantaa vesihuollon taloudellista ja asianmukaista hoitamista vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella, täyttyy.

Lisäedellytyksenä vesijohtoon liittämivelvollisuudesta vapauttamiselle on, että kiinteistöllä on käytettävissä riittävästi vaatimukset täyttävää

talousvettä. Kiinteistöllä on käytössä vesihuoltolaitoksen vesipostista saatava kesävesi. Tähän tietoon perustuen vapautuksen vesihuoltolain mukainen lisäedellytys täyttyy.

Lisäedellytyksenä jätevesiviemäriin liittämismuutoksesta vapauttamiselle on, että kiinteistön jätevesien johtaminen ja käsittely voidaan järjestää ympäristönsuojelulain vaatimusten mukaisesti.

Ympäristönsuojelulain (527/2014, 155 §) mukaan:

Jos kiinteistöä ei ole liitetty viemäriverkostoon eikä toimintaan tarvita ympäristölupaa, jätevedet on johdettava ja käsiteltävä siten, ettei niistä aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa.

Talousjätevedet on käsiteltävä ennen niiden johtamista maahan, vesistöön taikka ojaan, tekoammikkoon tai vesilain 1 luvun 3 §:n 1 momentin 6 kohdan mukaiseen noroon. Muut kuin vesikäymälän jätevedet voidaan johtaa puhdistamatta maahan, jos niiden määrä on vähäinen eikä niistä aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa.

Lisäksi Asikkalan kunnan ympäristönsuojelumääräyksissä (1.7.2021, 5 §) annetaan seuraavia määräyksiä talousjätevesien johtamisesta ja käsittelystä:

Pohjavesialueilla on puhdistettujen ja puhdistamattomien talousjätevesien maahan imeyttäminen kielletty. Muita kuin WC-vesiä sisältävät vähäiset jätevedet voidaan kuitenkin imeyttää puhdistettuina myös pohjavesialueella, mikäli siitä ei aiheudu pohjaveden pilaantumista tai sen vaaraa. Määrältään vähäiset pesuvedet voidaan imeyttää 10–20 m rantaviivasta. Vähäisetkään pesuvedet eivät saa joutua suoraan vesistöön. Vesimäärän katsotaan olevan vähäinen niillä kiinteistöillä, joilla on kantovesi tai ns. kesävesi, mutta ei kiinteitä vesikalusteita.

Kiinteistöllä on kuivakäymälä, joten vesikäymälävesiä ei muodostu.

Astianpesupaikalta vedet johtuvat maaperään lehtikasan kautta.

Tynnyrisaunasta harmaat jätevedet johtuvat putkea pitkin rakennuksen alle ja siitä betonikourua pitkin kivipesään imeytymään. Saunasta muodostuvien harmaiden jätevesien imeytyskohdan etäisyys vesistöä on noin 4–5 metriä. Ympäristönsuojelun ja ympäristöterveyden näkemyksen mukaan pesuvesien imeytyskohta ja astianpesupaikan vesien imeytyspaikka ovat liian lähellä rantaviivaa. Voidaan kuitenkin arvioida, kiinteistön jätevesien johtaminen voidaan järjestää ympäristönsuojelumääräysten mukaisesti ja niin, ettei siitä aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa, kun jätevedet puhdistetaan harmaavesisuodattimella ja johdetaan imeytymään yli 10 metrin päähän vesistöä. Näin ollen vapautuksen vesihuoltolain mukainen lisäedellytys täyttyy.

Koska kaikki vesihuoltolain (119/2001) 11 §:ssä (22.8.2014/681) määritellyt edellytykset ja lisäedellytykset täyttyvät, haettu vapautus vesihuoltolaitoksen vesijohtoon ja jätevesiviemäriin liittämismuutoksesta voidaan myöntää. Aurinkovuoren Vesi Oy:n vesihuoltoverkostoon liittäminen muodostuu hakijalle kohtuuttomaksi ottaen huomioon kiinteistön

alhaisen varustelutason ja käyttöasteen. Terveysturvaviranomainen on puoltanut vapautusta.

Sovelletut oikeusohjeet

Vesihuoltolaki (119/2001) 10 § (22.8.2014/681), 11 § (22.8.2014/681)

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 155 §

Asikkalan kunnan ympäristönsuojelumääräykset 1.7.2021 5 §

Asiassa annettava päätös toimitetaan tiedoksi asianosaiselle, Aurinkovuoren Vesi Oy:lle ja Päijät-Hämeen ympäristöterveydelle.

Valmistelija	Anu Ahonen, määräaikainen ympäristönsuojelutarkastaja 044 778 0911, anu.ahonen@asikkala.fi
Esittelijä	Ympäristönsuojelutarkastaja ma Ahonen Anu
Päätösehdotus	Ympäristölautakunta myöntää kiinteistölle Kesämaja (16-402-8-84) toistaiseksi voimassa olevan vesihuoltolain mukaisen vapautuksen Aurinkovuoren Vesi Oy:n vesijohtoon ja jätevesiviemäriin liittymisvelvollisuudesta. Harmaat jätevedet tulee puhdistaa harmaavesisuodattimella ja purku pitää johtaa vähintään 10 metrin etäisyydelle vesistöä. Imeytys tulee tapahtua materiaaliin, joka on tarvittaessa helposti vaihdettavissa. Kuivakäymälän jätteet tulee jälkikompostoida ennen maahan kaivamista. Toistaiseksi voimassa oleva vapauttaminen koskee ainoastaan nykyistä kiinteistön omistajaa ja hakemuksessa esitettyjä olosuhteita. Kiinteistön omistajan tai haltijan on ilmoitettava viipymättä Asikkalan kunnan ympäristönsuojeluun, mikäli olosuhteet kiinteistöillä muuttuvat hakemuksessa ilmoitetusta. Kiinteistön omistajan tai haltijan vaihtuessa tieto vesihuoltolain mukaisesta liittämisvelvollisuudesta pyydetään välittämään kiinteistön uudelle omistajalle tai haltijalle.
Päätös	Ehdotus hyväksyttiin.